

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
PEDRA CRUZA VILLALÓNA
od 21. ožujka 2013.¹

Predmeti C-625/11 P i C-626/11 P

**Polyelectrolyte Producers Group GEIE (PPG),
SNF SAS
protiv**

Europske agencije za kemikalije (ECHA)

„Žalba – Tužba za poništenje – Dopuštenost – Prijevremeno podnesena tužba – Nepravodobno podnesena tužba – Članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu – Europska agencija za kemikalije (ECHA) – Uredba (EZ) br. 1907/2006 – Članci 57. i 59. – Tvari koje podliježu autorizaciji – Identifikacija akrilamida kao posebno zabrinjavajuće tvari – Popis identificiranih predloženih tvari – Uvrštenje na popis predloženih tvari – Objava popisa na internetskim stranicama ECHA-e – Rokovi za podnošenje tužbe – Dies a quo – Članak 102. stavak 1. Poslovnika Općeg suda – Prekluzija“

1. Od Suda se zahtijeva da povodom žalbi podnesenih u ovim dvama predmetima, a koje su u ovom mišljenju ispitane zajedno, odluči o zaista posebnoj situaciji. Naime, Opći sud Europske unije je povodom dviju tužbi za poništenje koje su podnijeli isti subjekti protiv jedne odluke Europske agencije za kemikalije (ECHA) o identifikaciji određene tvari, u ovom slučaju akrilamida, kao posebno zabrinjavajuće, donio dva rješenja o nedopuštenosti, odnosno rješenja Općeg suda od 21. rujna 2011., PPG i SNF/ECHA (T-1/10, u daljnjem tekstu: pobijano rješenje u predmetu T-1/10) te PPG i SNF/ECHA (T-268/10, u daljnjem tekstu: pobijano rješenje u predmetu T-268/10) (u daljnjem tekstu zajedno nazvani: pobijana rješenja), pri čemu je prvim rješenjem prva tužba odbačena kao prijevremena, a drugim je rješenjem druga tužba odbačena kao nepravodobna.

2. Tužitelji u tim dvama postupcima pred Općim sudom sada dvjema odvojenim žalbama od Suda zahtijevaju ukidanje navedenih rješenja, navodeći osobito povredu njihova prava na djelotvornu sudsku zaštitu, jer smatraju da su utvrđenja da je prva tužba prijevremena, a druga nepravodobna zahvaćena pogreškama koje se tiču prava.

3. Relevantno zakonodavstvo u tim dvama predmetima, odnosno članak 59. stavak 10. Uredbe (EZ) br. 1907/2006², u ovom slučaju predviđa da predmetna odluka ECHA-e bude objavljena na internetskim stranicama ECHA-e.

¹ – Izvorni jezik: francuski

² – Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 23., str. 3.)

4. Od Suda se stoga, s jedne strane, zahtijeva da ponajprije prvi put ispita jedan od postupaka donošenja odluka utvrđenih odredbama Uredbe br. 1907/2006 kako bi odredio mogu li akte donesene u okviru tog postupka zainteresirani gospodarski subjekti pobijati u smislu članka 263. UFEU-a. On će zatim morati ispitati protivi li se članak 263. UFEU-a, kako je to presudio Opći sud u predmetu T-1/10, tomu da tužitelj podnese tužbu za poništenje određenog akta donesenog nakon navedenog postupka donošenja odluka i objavljenog na internetu čim za njega sazna te stoga i prije nego je taj akt objavljen na temelju Uredbe br. 1907/2006.

5. Od Suda će se, s druge strane, također zahtijevati da prvi put odluči o načinima izračuna rokova za podnošenje tužbi protiv akata koji su isključivo objavljeni na internetu ili, točnije, za koje je predviđena samo mjera objave na internetu. Sud će konkretno trebati odgovoriti na pitanje može li se članak 102. stavak 1. Poslovnika Općeg suda, koji predviđa da rok za podnošenje tužbe protiv akata objavljenih u *Službenom listu Europske unije* počinje teći od isteka četrnaestog dana nakon dana te objave, primijeniti na objavu akata na internetu.

I – Postupci pred Općim sudom i pobijana rješenja

A – Okolnosti dviju tužbi pred Općim sudom

6. Dvije tužbe za poništenje, koje su predmeti žalbi, podnesene su zbog odluke kojom je ECHA na temelju članka 59. Uredbe br. 1907/2006 uvrstila akrilamid, tvar koju se smatra posebno zabrinjavajućom, na popis tvari predloženih za uvrštenje u Prilog XIV. Uredbi br. 1907/2006³.

7. Iz pobijanih rješenja proizlazi da je Polyelectrolyte Producers Group GEIE udruženje koje zastupa interese društava proizvođača i/ili uvoznika polielektrolita, poliakrilamida i/ili drugih polimera koji sadržavaju akrilamid, čiji je član i društvo SNF SAS⁴.

8. Kraljevina Nizozemska je 25. kolovoza 2009. ECHA-i prosljedila dosje o identifikaciji akrilamida kao tvari koja ispunjava kriterije iz članka 57. točaka (a) i (b) Uredbe br. 1907/2006 i koja treba biti uvrštena u popis identificiranih predloženih tvari toj uredbi, koji sadržava popis tvari koje podliježu autorizaciji.

9. Dana 27. studenoga 2009. Odbor država članica ECHA-e, kojemu je taj spis dostavljen na temelju članka 59. stavka 7. Uredbe br. 1907/2006, jednoglasno se složio da akrilamid treba identificirati kao posebno zabrinjavajuću tvar jer ispunjava kriterije iz članka 57. točaka (a) i (b) te uredbe.

10. Dana 7. prosinca 2009. ECHA je objavila priopćenje za javnost u kojemu je obavijestila o jednoglasnom sporazumu Odbora država članica te najavila da će popis identificiranih predloženih tvari biti ažuriran u siječnju 2010.

11. Izvršni direktor ECHA-e donio je 22. prosinca 2009. odluku ED/68/2009 koja predviđa da se ažurirani popis identificiranih predloženih tvari, u kojem će biti naveden i akrilamid, objavi 13. siječnja 2010.

B – Dva postupka pred Općim sudom

12. U tim su okolnostima tužitelji odlučili podnijeti dvije navedene tužbe u predmetima T-1/10 i T-268/10.

3 — U daljnjem tekstu: popis identificiranih predloženih tvari

4 — U daljnjem tekstu: SNF

13. Prvom tužbom, podnesenom 4. siječnja 2010. u predmetu T-1/10, koja je predmet žalbe u predmetu C-626/11 P, tužitelji su zahtijevali „poništenje odluke ECHA-e o identifikaciji akrilamida kao tvari koja ispunjava kriterije iz članka 57. Uredbe br. 1907/2006 u skladu s člankom 59. te Uredbe”⁵. SNF je 5. siječnja 2010. zasebnim aktom također podnio zahtjev za suspenziju primjene te odluke, upisane pod brojem T-1/10 R.

14. Rješenjem od 11. siječnja 2010., predsjednik Općeg suda privremeno je prihvatio zahtjev za suspenziju primjene te odluke.

15. ECHA je 13. siječnja 2010. objavila novo priopćenje za javnost u kojemu je obavijestila o uvrštenju 14 tvari na popis identificiranih predloženih tvari te je obustavila uvrštenje akrilamida na temelju rješenja o suspenziji od 11. siječnja 2010.

16. Dana 18. ožujka 2010., ECHA je podnijela prigovor nedopuštenosti tužbe u predmetu T-1/10.

17. Rješenjem od 26. ožujka 2010., predsjednik Općeg suda odbio je zahtjev za suspenziju primjene koji je podnio SNF, a o troškovima je odlučio naknadno.

18. Dana 30. ožujka 2010., ECHA je na svojim internetskim stranicama objavila ažurirani popis identificiranih predloženih tvari u kojem je bio naveden i akrilamid.

19. Drugom tužbom, podnesenom 10. lipnja 2010. u predmetu T-268/10, koja je predmet žalbe u predmetu C-625/11 P, tužitelji su zahtijevali „poništenje odluke ECHA-e, objavljene 30. ožujka 2010., o identifikaciji akrilamida kao tvari koja ispunjava kriterije iz članka 57. Uredbe br. 1907/2006 i njegovu uvrštenju na popis identificiranih predloženih tvari”⁶.

20. Dana 5. studenoga 2010., ECHA je podnijela prigovor nedopuštenosti tužbe u predmetu T-268/10. Dana 18. siječnja 2011., ECHA je usto podnijela dodatni podnesak u prilog svojem prigovoru nedopuštenosti.

C – Pobijano rješenje u predmetu T-1/10 (tužba koja je proglašena prijeverenom)

21. Pobjanim rješenjem u predmetu T-1/10 Opći je sud prihvatio prigovor nedopuštenosti koji je istaknula ECHA i, slijedom toga, tužbu tužitelja odbacio kao nedopuštenu. On je također, s jedne strane, tužiteljima naložio snošenje vlastitih troškova i troškova ECHA-e a, s druge strane, Kraljevini Nizozemskoj i Europskoj komisiji snošenje vlastitih troškova. Konačno, Opći je sud naložio SNF-u snošenje troškova postupka privremene pravne zaštite.

22. Opći je sud u tom predmetu u biti smatrao da je na dan podnošenja tužbe, odnosno 4. siječnja 2010., akrilamid još bio uvršten na popis identificiranih predloženih tvari. Točno je da se na taj dan Odbor država članica jednoglasno sporazumio o tome da akrilamid treba identificirati kao posebno zabrinjavajuću tvar, a izvršni direktor ECHA-e donio je odluku o uvrštenju akrilamida na popis identificiranih predloženih tvari. Međutim, stupanje na snagu te odluke bilo je predviđeno tek za 13. siječnja 2010.⁷ Slijedom toga, odluka koju tužitelji pobijaju na dan podnošenja njihove tužbe nije

5 — Točka 8. pobijanog rješenja u predmetu T-1/10

6 — Točka 11. pobijanog rješenja u predmetu T-268/10

7 — Točka 45. pobijanog rješenja u predmetu T-1/10

proizvodila pravne učinke prema trećima⁸. Naime, budući da taj popis identificiranih predloženih tvari postoji samo na internetskim stranicama ECHA-e, identifikacijom određene tvari kao posebno zabrinjavajuće mogu se proizvesti pravni učinci jedino njezinim uvrštenjem na taj popis objavljen na navedenim internetskim stranicama⁹.

D – Pobijano rješenje u predmetu T-268/10 (tužba koja je proglašena nepravodobnom)

23. Pobijanim rješenjem u predmetu T-268/10 Opći je sud prihvatio argument o postojanju zapreke vođenju postupka koji je ECHA istaknula kao glavni u svojem prigovoru nedopuštenosti, koji se temeljio na nepoštovanju roka za podnošenje tužbe te je, slijedom toga, tužbu tužitelja odbacio kao nedopuštenu. On je također, s jedne strane, tužiteljima naložio snošenje vlastitih troškova i troškova ECHA-e a, s druge strane, Kraljevini Nizozemskoj i Komisiji snošenje vlastitih troškova.

24. Opći je sud u tom predmetu utvrdio da je ECHA pobijanu odluku, odnosno odluku o identifikaciji akrilamida kao tvari koja ispunjava kriterije iz članka 57. Uredbe br. 1907/2006 i njegovu uvrštenju na popis identificiranih predloženih tvari¹⁰, objavila na svojim internetskim stranicama 30. ožujka 2010. u skladu sa obvezama koje ima na temelju članka 59. stavka 10. Uredbe br. 1907/2006¹¹, i da je rok za podnošenje tužbe protiv te odluke istekao 9. lipnja 2010.¹². Budući da je tužba podnesena 10. lipnja 2010., ona je nepravodobna¹³, te je, s obzirom na to da tužitelji nisu naveli postojanje nepredvidivih okolnosti ili više sile¹⁴, posljedično trebala biti odbačena kao nedopuštena¹⁵.

25. Kad je utvrdio da je tužba nepravodobna, Opći je sud također dodao da se tužitelji nisu mogli pozvati na nikakvu eventualnu ispričivu zabludu¹⁶.

II – Postupak pred Sudom i zahtjevi stranaka

26. Tužitelji u dvama postupcima pred Općim sudom podnijeli su žalbu protiv pobijanih rješenja od kojih je prva, koja je 6. prosinca 2011. upisana pod brojem C-625/11 P, podnesena protiv pobijanog rješenja u predmetu T-268/10, kojim je utvrđeno da je tužba nepravodobna, a druga, upisana pod brojem C-626/11 P, protiv pobijanog rješenja u predmetu T-1/10, kojim je utvrđeno da je tužba prijevremena.

27. Kraljevina Nizozemska, koja je podupirala ECHA-u u dvama predmetima pred Općim sudom, u svojim je dopisima podnesenima 23. prosinca 2011. izjavila da je i dalje podupire u okviru dviju žalbi, no nije željela pisano dodati nove elemente.

28. Žalitelji i druge stranke u predmetnim žalbenim postupcima te Komisija podnijeli su svoja usmena očitovanja i saslušani su na raspravi koja je za oba predmeta zajedno održana 14. prosinca 2012., a na kojoj su stranke bile pozvane da izraze svoje stajalište o relevantnosti točke 8. presude od 19. rujna 1985. Hoogovens Groep/Komisija¹⁷ za potrebe žalbe u predmetu C-626/11 P.

8 – *Ibid.* (t. 41. i 46)

9 – *Ibid.* (t. 50.)

10 – Točka 11. pobijanog rješenja u predmetu T-268/10

11 – *Ibid.* (t. 31.)

12 – *Ibid.* (t. 39.)

13 – *Ibid.* (t. 40.)

14 – *Ibid.* (t. 42.)

15 – *Ibid.* (t. 43.)

16 – *Ibid.* (t. 41.)

17 – 172/83 i 226/03, Zb. str. 2831.

29. U svojoj žalbi u postupku C-625/11 P žalitelji od Suda zahtijevaju da:

- ukine pobijano rješenje u predmetu T-268/10;
- poništi pobijanu odluku; ili
- podredno, vrati predmet Općem sudu kako bi on odlučio o tužbi za poništenje i
- naloži tuženiku snošenje troškova postupka pred Sudom te troškova postupka pred Općim sudom.

30. ECHA od Suda zahtijeva da:

- proglasi žalbu neosnovanom i
- naloži žaliteljima snošenje troškova.

31. Komisija od Suda zahtijeva da:

- odbije žalbu i
- naloži žaliteljima snošenje troškova.

32. U svojoj žalbi u postupku C-626/11 P žalitelji od Suda zahtijevaju da:

- ukine pobijano rješenje u predmetu T-1/10;
- poništi pobijanu odluku; ili
- podredno, vrati predmet Općem sudu kako bi on odlučio o tužbi za poništenje i
- naloži tuženiku snošenje troškova postupka pred Sudom te troškova postupka pred Općim sudom.

33. ECHA od Suda zahtijeva da:

- proglasi žalbu neosnovanom i
- naloži žaliteljima snošenje troškova.

34. Komisija od Suda zahtijeva da:

- odbije žalbu i
- naloži žaliteljima snošenje troškova.

III – Žalbe

A – *Uvodna očitovanja o funkciji objave akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije te posebno o uporabi interneta u tu svrhu*

35. Za početak valja upozoriti da valjanost članka 59. stavka 10. Uredbe br. 1907/2006, koji predviđa da Agencija na svojim internetskim stranicama „objavljuje” i „ažurira” popis tvari predloženih za uvrštenje u Prilog XIV. „čim se donese odluka o uvrštenju tvari [na taj popis]” nije bila dovedena u pitanje u okviru postupka pred Općim sudom tako da je to pitanje isključeno iz rasprava u okviru ove žalbe.

36. Međutim, ta odredba koja je, kao što ćemo vidjeti, nužno u središtu pitanja postavljenih ovim dvjema žalbama, jer ona utvrđuje događaj na temelju kojega je Opći sud zaključio da su obje tužbe nedopuštene, otvara određena pitanja za koja smatram da se barem u određenoj mjeri ne mogu zanemariti.

37. U tom pogledu valja podsjetiti da je funkcija objave određenog akta institucija, tijela, ureda i agencija Unije, koja proizlazi iz zahtjeva pravne sigurnosti, ponajprije da se zainteresirane osobe precizno i točno upoznaju s opsegom obveza koje su im tim aktom, ovisno o slučaju, naložene¹⁸ te s trenutkom od kojega te obveze obično¹⁹ počinju proizvoditi pravne učinke, i to upravo kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da mogu postupati u skladu s njima²⁰ i da po potrebi i potpuno poznajući okolnosti mogu iskoristiti svoje pravo na podnošenje tužbe protiv tog akta.

38. Usto, objava koja udovoljava formalnim zahtjevima čije poštovanje nadzire Sud²¹ omogućuje i da se na siguran način utvrdi datum od kojega se pretpostavlja da su zainteresirane osobe upoznate sa sadržajem akata koji bi mogli na njih imati učinka i stoga, osim iznimno²², datum od kojega se sa sigurnošću mogu i stoga trebaju izračunati rokovi u kojima se, u interesu sigurnosti pravnih situacija, mogu podnijeti tužbe protiv tih akata, iako ta objava nije uvjet njihove primjenjivosti.

39. Smatram da pravo na djelotvornu sudsku zaštitu zajamčeno člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima također nalaže ocjenu pretpostavki dopuštenosti tužbe u slučaju sumnje ili poteškoće na način da se olakša njihovo ispitivanje u pogledu merituma, a time i pristup pravosuđu u pravom smislu riječi, pod uvjetom da se uvijek poštuju interesi drugih stranaka u postupku. Stoga zbog tog pristupa sud kojem je podnesena tužba ne bi smio prestrogo tumačiti odredbe koje se odnose na rokove za podnošenje tužbe a, u svakom slučaju, ne bi smio isključiti tumačenje koje se protivi njihovoj dopuštenosti²³.

18 — Vidjeti presude od 20. svibnja 2003., *Consorzio del Prosciutto di Parma i Salumificio S. Rita* (C-108/01, Zb. str. I-5121., t. 95.), kao i od 11. prosinca 2007., *Skoma-Lux* (C-161/06, Zb. str. I-10841., t. 38.).

19 — Što se tiče odstupanja od načela zabrane retroaktivnosti vidjeti, među ostalim, presude od 25. siječnja 1979. *Racke* (98/78, Zb. str. 69., t. 19. i 20.), kao i od 9. siječnja 1990., *SAFA* (C-337/88, Zb. str. I-1., t. 13.).

20 — Vidjeti presudu od 10. ožujka 2009., *Heinrich* ((C-345/06, Zb. str. I-1659., t. od 42. do 44.).

21 — Vidjeti posebno u tom pogledu, kad je riječ o objavama u *Službenom listu Europske unije*, gore navedene presude *Racke* (t. 15.) i *SAFA* (t. 12.); kad je riječ o pretpostavci objave na internetu, vidjeti presudu od 19. rujna 2002., *Komisija/Belgija* (C-221/01, Zb. str. I-7835., t. 44. i 45.).

22 — Vidjeti presude od 26. lipnja 2012. *Poljska/Komisija* (C-335/09 P) i *Poljska/Komisija* (C-336/09 P).

23 — Kada je riječ o tom pristupu, koji je u Španjolskoj posebno poznat kao načelo *pro actione*, vidjeti *Sáez Lara, C.*, „Tutela judicial efectiva y proceso de trabajo”, u *Casas Baamonde, M. E.*, i *Rodríguez-Piñero y Bravo-Ferrer, M.*, *Comentarios a la Constitución española*, Wolters Kluwer 2008., str. 603.

40. Osim toga, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, to je razlog zbog kojeg obično od datuma stvarne objave određenog akta počinju teći rokovi za podnošenje tužbe protiv tog akta, čak i ako se tužitelj s njegovim sadržajem upoznao prije njegove objave, s obzirom na to da je datum kada je zainteresirana osoba saznala za akt kao početak računanja roka podređan u odnosu na datume objave akta ili obavještenja o njemu²⁴.

41. S obzirom na prethodno navedeno, sada valja ispitati specifičnu formalnost „objave” „odluka” o uvrštenju tvari na popis identificiranih predloženih tvari ažuriranjem tog popisa na internetskim stranicama ECHA-e, kako je predviđeno člankom 59. stavkom 10. Uredbe br. 1907/2006, koje se nužno mora usporediti sa sadržajem „pravne obavijesti” koju je ECHA objavila na tim internetskim stranicama. Na temelju onoga što je u toj pravnoj obavijesti naznačeno kao „disclaimer”, ECHA, među ostalim, izjavljuje da „nije ni na koji način odgovorna za informacije [na njezinim internetskim stranicama]” te pojašnjava da „ne može jamčiti da dokument koji je dostupan na mreži u potpunosti odgovara službeno donesenom tekstu”²⁵. Taj „disclaimer” je teško ne uzeti u obzir prilikom ocjene opsega i učinaka te specifične formalnosti objave.

42. Članak 59. stavak 10. Uredbe br. 1907/2006 mogao bi se tumačiti kao odredba koja predviđa određenu „objavu” sadržaja „odluke” koja k tomu nije dovoljno precizno identificirana. Nasuprot tomu, ako ne postoji ni jedna druga odredba koja uređuje takvu objavu na internetu²⁶ i osobito sa sigurnošću jamči datum objave na internetu²⁷, kao i vjerodostojnost, cjelovitost i nepromjenjivost informacija objavljenih na internetu²⁸, ta se odredba ne može izjednačiti sa stvarnom „objavom” sa svim pravnim posljedicama koje iz nje proizlaze²⁹.

43. Kako bi smatralo da neka internetska stranica udovoljava obvezi objave u užem smislu riječi, ona se treba zasnivati na tehničkim temeljima koji jamče da „disclaimer”, kao što je onaj na internetskim stranicama ECHA-e, barem za dio sadržaja te stranice zaista nije potreban³⁰.

44. Nadalje, valja naglasiti kako činjenica da članak 59. stavak 10. Uredbe br. 1907/2006 predviđa takvu objavu odluke o uvrštenju tvari na popis identificiranih predloženih tvari ne znači nužno da isključuje svaku mjeru objave takvih odluka, uključujući na internetu. Upravni odbor ECHA-e mogao bi u internim pravilima ECHA-e, na temelju ovlasti koje mu pripadaju člankom 78. Uredbe br. 1907/2006 predvidjeti obvezu objave, u pravom smislu riječi, tih odluka, a da pritom ne prekrši tu odredbu.

24 — Vidjeti presudu od 10. ožujka 1998., Njemačka/Vijeće (C-122/95, Zb. str. I-973., t. od 35. do 39.) i rješenje od 25. studenoga 2008., TEA/Komisija, C-500/07 P, t. od 21. do 23.).

25 — Ta je pravna obavijest, koja je pregledana na datum rasprave, uvijek dostupna klikom na poveznicu na dnu svake internetske stranice (<http://echa.europa.eu/hr/web/guest/legal-notice>).

26 — Vidjeti, u tom pogledu, gore navedenu presudu Skoma-Lux (t. 48.).

27 — Za razliku od onoga što je predviđeno posebno člankom 58. stavkom 4. Uredbe br. 1907/2006.

28 — Radi usporedbe, Ured za publikacije Europske unije jamči vjerodostojnost *Službenog lista Europske unije*. Vidjeti članak 3. stavak 1. točku (a) Odluke 2009/496/EZ, Euratom, Europskog parlamenta, Vijeća, Komisije, Suda, Revizorskog suda, Gospodarskog i socijalnog odbora i Odbora regija, od 26. lipnja 2009. o organizaciji i djelovanju Ureda za publikacije Europske unije (SL L 168, str. 41.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1. svezak 5., str. 217.).

29 — Ti su osnovni zahtjevi temelj Uredbe Vijeća (EU) br. 216/2013 od 7. ožujka 2013. o elektroničkom izdanju *Službenog lista Europske unije* (SL L 69, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 16., svezak 4., str. 7.); vidjeti posebno uvodne izjave 8. i 10. te članak 2. stavak 1. i članak 4. stavak 1. Vidjeti isto tako Prijedlog uredbe Vijeća o elektroničkom izdanju *Službenog lista Europske unije*, koji je podnijela Komisija 4. travnja 2011. [COM(2011) 162 final], t. 1.1. i 1.3. obrazloženja, uvodnu izjavu 8. te članak 1. stavak 2. i članak 2. stavke 1. i 2. Prijedloga.

30 — Članak 2. stavak 1. Uredbe br. 216/2013/EU o elektroničkom izdanju *Službenog lista Europske unije* u tom smislu predviđa da pravni učinci tog elektroničkog izdanja počivaju na elektroničkom potpisu koji se zasniva na kvalificiranom certifikatu te koji je izrađen pomoću sredstva za izradu sigurnih potpisa u skladu s Direktivom 1999/93/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o okviru Zajednice za elektroničke potpise (SL 2000., L 30, str. 12. (SL, službeno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 38., str. 50)).

45. Na kraju ovih uvodnih očitovanja želio bih naglasiti da se, s obzirom da se o valjanosti načina objave, kako je predviđen člankom 59. stavkom 10. Uredbe br. 1907/2006, nije raspravljalo u ovom predmetu, žalbe žalitelja ne treba ocjenjivati na temelju takvih razmatranja. Međutim, uzimajući u obzir važnost te objave te njezin datum u ovim dvama sporovima, smatram da te okolnosti valja razmotriti u okviru ocjene obiju žalbi.

B – Žalba u predmetu C-626/11 P (pobijano rješenje u predmetu T-1/10, kojim je utvrđeno da je tužba prijevremena)

1. Sažetak argumentacije stranaka

46. Žalitelji u biti ističu jedan žalbeni razlog koji se odnosi na pogrešku u tumačenju Uredbe br. 1907/2006, kojom je navodno povrijeđeno njihovo pravo na djelotvornu sudsku zaštitu.

47. Konkretnije, oni Općem sudu stavljaju na teret to što je presudio da je jedini akt koji proizvodi pravne učinke prema trećima u okviru postupka predviđenog člankom 59. Uredbe br. 1907/2006, stvarno „uvrštenje” akrilamida na popis identificiranih predloženih tvari, kako je objavljeno na internetskim stranicama ECHA-e, a ne njegova identifikacija kao tvari koja ispunjava kriterije iz članka 57. Uredbe br. 1907/2006, kako je provedena i o kojoj su žalitelji saznali iz priopćenja za javnost koje je ECHA objavila 7. prosinca 2009.

48. ECHA, koju podupiru Kraljevina Nizozemska i Komisija, s druge strane ističe kako je Opći sud odlučio da je odluka Odbora država članica o identifikaciji akrilamida kao posebno zabrinjavajuće tvari bila samo pripremna odluka koja ne proizvodi pravne učinke prema trećima, s obzirom na to da je jedino objava ažuriranog popisa identificiranih predloženih tvari na internetskim stranicama ECHA-e mogla proizvesti takve učinke.

2. Analiza

49. Prije svega valja istaknuti da je, u skladu s pobijanim rješenjem u predmetu T-1/10, tužba tužitelja odbačena kao nedopuštena iz jedinog razloga što na datum njezina podnošenja pobijana odluka nije proizvela pravne učinke prema trećima³¹. Opći je sud zaključio, kao što posebno proizlazi iz točke 45. tog rješenja, da navedena odluka ne može proizvesti učinke prije stupanja na snagu odluke izvršnog direktora ECHA-e, koje je bilo predviđeno za 13. siječnja 2010., a koju je on donio na temelju jednoglasnog sporazuma Odbora država članica o uvrštenju akrilamida na popis identificiranih predloženih tvari koji je objavljen na internetskim stranicama ECHA-e.

50. Razlozi pobijanog rješenja u predmetu T-1/10 zahvaćeni su s više pogrešaka koje se tiču prava.

51. U tom pogledu valja najprije podsjetiti kako je Sud odlučio da se odredbe članka 33. stavka 3. UEZUČ-a³² – u kojemu se navode formalnosti, odnosno objava i obavijest, od kojih počinju teći rokovi za podnošenje tužbe za poništenje – ne protive tomu da tužitelj podnese tužbu protiv određenog akta čim je on donesen, a da ne mora čekati njegovu objavu ili obavijest o njemu.

52. U odredbama članka 263. stavka 6. UFEU-a ništa se ne protivi primjeni te sudske prakse u ovom slučaju.

31 — Vidjeti posebno točke 41. i 46. pobijanog rješenja u predmetu T-1/10.

32 — Vidjeti gore navedenu presudu Hoogovens Groep/Komisija (t. 8.).

53. Nasuprot tomu, iz cjelokupne sudske prakse Suda proizlazi da pravo na djelotvornu sudsku zaštitu zahtijeva da se svakom pojedincu prizna pravo na podnošenje tužbe za poništenje određenog akta ako taj akt proizvodi pravne učinke prema trećima i stoga može na njih utjecati te ako zainteresirana osoba ispunjava ostale pretpostavke dopuštenosti tužbe, od trenutka kada sazna za autora, sadržaj i razloge navedenog akta, a da joj se ne može prigovoriti prijevremenost tužbe, čak i ako bi navedeni akt još trebao biti objavljen ili bi o njemu trebalo obavijestiti te stoga čak i prije ispunjenja tih eventualnih formalnosti.

54. Naime, kao što proizlazi iz ustaljene sudske prakse, tužba za poništenje mora se moći podnijeti protiv svih akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije koji proizvode pravne učinke prema trećima³³, odnosno obvezujuće pravne učinke koji mogu utjecati na njihove interese tako da značajno mijenjaju njihovu pravnu situaciju³⁴, pri čemu te učinke valja ocijeniti na temelju objektivnih kriterija koji se odnose na samu bit tog akta³⁵ te uzimajući po potrebi u obzir kontekst u kojem je on donesen³⁶.

55. Slijedom toga, ako određeni akt, s obzirom na njegov sadržaj i uvjete pod kojima je donesen, konačno i nedvosmisleno³⁷ proizvodi pravne učinke prema trećima, on predstavlja akt koji se može pobijati u smislu članka 263. UFEU-a, neovisno o njegovoj objavi ili obavijesti o njemu.

56. Kao što proizlazi iz isto tako ustaljene sudske prakse Suda, objava određenog akta uvjet je toga da on proizvodi učinke prema trećima³⁸ od koje stoga počinju teći rokovi za podnošenje tužbe protiv njega. Iako objavom određenog akta počinju teći rokovi za podnošenje tužbe po isteku kojih taj akt postaje konačan, ona nije uvjet prava na podnošenje tužbe protiv tog akta.

57. Opći je sud u ovom slučaju, s jedne strane, utvrdio da akt o identifikaciji određene tvari kao posebno zabrinjavajuće, koji je donesen na temelju postupka iz članka 59. Uredbe br. 1907/2006, uključuje pravne obveze, posebno obveze dostave informacija predviđene člankom 7. stavkom 2., člankom 31. stavkom 1. točkom (c) i stavkom 3. točkom (b) te člankom 33. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 1907/2006³⁹. On je, s druge strane, priznao da tijelo ECHA-e zaduženo za uvrštenje tvari na popis identificiranih predloženih tvari nije imalo nikakvu marginu prosudbe u pogledu tog uvrštenja jer se Odbor država članica o tome jednoglasno sporazumio⁴⁰.

58. Opći sud je ipak zaključio da akt o identifikaciji određene tvari kao posebno zabrinjavajuće nije proizvodio pravne učinke prema trećima prije uvrštenja te tvari na popis identificiranih predloženih tvari koji je objavljen na internetskim stranicama ECHA-e⁴¹ te, konkretno, prije datuma stupanja na snagu odluke direktora ECHA-e kojom se nalaže objava popisa identificiranih predloženih tvari⁴². Opći sud je konačno zaključio da rok za „podnošenje tužbe protiv akta o identifikaciji određene tvari kao posebno zabrinjavajuće [...] može početi teći tek od ‚objave‘ popisa identificiranih predloženih tvari u kojem se nalazi i ta tvar”.

33 — Vidjeti presude od 31. ožujka 1971., Komisija/Vijeće (22/70, Zb. str. 263., t. 39. i 42.), kao i od 23. travnja 1986., Klub zastupnika Verts/Parlament (294/83, Zb. str. 1339., t. 24.).

34 — Vidjeti presudu od 11. studenoga 1981., IBM/Komisija (60/81, Zb. str. 2639., t. 9.).

35 — Vidjeti, među ostalim, presudu od 19. prosinca 2012., Komisija/Planet (C-314/11 P, t. 94. i 95.).

36 — Vidjeti u tom smislu presudu od 26. siječnja 2010., Internationaler Hilfsfonds/Komisija (C-362/08 P, Zb. str. I-669., t. 58.).

37 — Vidjeti presudu od 26. svibnja 1982., Njemačka i Bundesanstalt für Arbeit/Komisija (44/81, Zb. str. 1855., t. od 8. do 12.).

38 — Vidjeti, među ostalim, presudu od 29. svibnja 1974., König (185/73, Zb. str. 607., t. 6.), gore navedenu presudu Racke (t. 15.), gore navedenu presudu Skoma-Lux, (t. 37.), gore navedenu presudu Heinrich (t. 43.) te presudu od 12. srpnja 2012., Pimix (C-146/11, t. 33.).

39 — Vidjeti t. 42. pobijanog rješenja u predmetu T-1/10.

40 — Vidjeti t. 46. pobijanog rješenja u predmetu T-1/10.

41 — *Ibid.* (t. 45. i 50.)

42 — Vidjeti t. 7. i 45. pobijanog rješenja u predmetu T-1/10.

59. Stoga je stvarni datum objave popisa identificiranih predloženih tvari na internetskim stranicama ECHA-e, konkretnije datum ažuriranja tog popisa, datum stupanja na snagu navedene odluke, za koji je Opći sud smatrao da predstavlja obvezan početak računanja rokova za podnošenje tužbe u ovom slučaju⁴³ i na temelju kojeg je zaključio da je tužba tužitelja bila prijevremena.

60. Time je Opći sud pogrešno protumačio doseg i učinke objave pravnih akata Unije, ali i pojam „akt koji se može pobijati” u smislu članka 263. UFEU-a.

61. Slijedom toga, time što je zaključio da je tužba za poništenje koju su tužitelji podnijeli protiv odluke ECHA-e o uvrštenju akrilamida na popis identificiranih predloženih tvari bila prijevremena jer je bila podnesena prije objave tog popisa na internetskim stranicama ECHA-e, Opći je sud počinio pogrešku u tumačenju odredaba članka 263. stavka 6. UFEU-a.

62. Valja dodati da, kao što su istaknule Kraljevina Nizozemska i Komisija u okviru postupka pred Općim sudom, upravo odluku izvršnog direktora ECHA-e o uvrštenju tvari na popis identificiranih predloženih tvari, valja smatrati konačnim aktom kojim se okončava postupak predviđen člankom 59. Uredbe br. 1907/2006.

63. Objava ažuriranog popisa identificiranih predloženih tvari na internetskim stranicama ECHA-e samo je radnja kojom se zainteresirane osobe obavješćuju o konačnoj odluci ECHA-e⁴⁴, iako je upravo ta radnja u ovom slučaju uvjet toga da ta odluka proizvodi učinke prema potonjima te se upravo njome utvrđuje datum od kojega počinju teći rokovi za podnošenje tužbe protiv te odluke.

64. Konačno, budući da ne postoje drugi oblici službenih informacija o uvrštenju određene tvari na popis identificiranih predloženih tvari, poput objave odluke izvršnog direktora ECHA-e ili njegove obavijesti kojom zainteresiranim osobama pruža informacije iz članka 59. stavka 4. Uredbe br. 1907/2006, još je više utemeljena dopuštenost tužbe koju su podnijele zainteresirane osobe čim su saznale za takvo uvrštenje na popis.

65. Slijedom toga, pobijano rješenje u predmetu T-1/10 valja ukinuti i predmet vratiti Općem sudu kako bi on odlučio o ostalim tužbenim razlozima i argumentima koje su istaknule stranke i posebno o ostalim zaprekama vođenju postupka koje je istaknula ECHA u okviru prigovora nedopuštenosti. U tom pogledu valja istaknuti da, ako Opći sud zaključi da je tužba tužitelja dopuštena, taj bi zaključak zbog litispendencije automatski doveo do nedopuštenosti tužbe koju su tužitelji podnijeli u okviru predmeta T-268/10, koji je predmet žalbe u predmetu C-625/11 P koju ću sada ispitati, ako ta žalba bude prihvaćena i predmet bude vraćen Općem sudu.

C – Žalba u predmetu C-625/11 P (pobijano rješenje u predmetu T-268/10, kojim je utvrđeno da je tužba nepravodobna)

1. Sažetak argumentacije stranaka

66. Žalitelji u biti ističu jedan žalbeni razlog koji se odnosi na to da je Opći sud počinio pogrešku u tumačenju članka 102. stavka 1. Poslovnika i sudske prakse koja se odnosi na rokove za podnošenje tužbe, čime je povrijedio njihovo pravo na djelotvornu pravnu zaštitu. Oni ističu da četrnaestodnevni rok predviđen tom odredbom valja primijeniti na svaki objavljeni akt, bez obzira na način te objave, a ne samo na akte objavljene u *Službenom listu Europske unije*.

43 — Vidjeti posebno t. 50. pobijanog rješenja u predmetu T-1/10.

44 — Vidjeti u tom smislu rješenje od 28. lipnja 2011., Verein Deutsche Sprache/Vijeće (C-93/11 P, t. 26.).

67. Nasuprot tomu, ECHA, koju u svakoj točki podupire Kraljevina Nizozemska, smatra da četrnaestodnevni rok predviđen člankom 102. stavkom 1. Poslovnika Općeg suda ne bi trebalo primjenjivati u slučaju objave određenog akta na internetu. Budući da se zakonodavstvo Unije koje se odnosi na rokove za podnošenje tužbe primjenjuje strogo, područje primjene te odredbe ne može se proširiti bez izmjene navedenog poslovnika jer bi se u protivnome povrijedilo načelo pravne sigurnosti. ECHA u tom pogledu isto tako ustraje u razlici između objave na internetu i objave u *Službenom listu Europske unije*.

68. Komisija pak ističe da žalitelji u okviru svoje žalbe predbacuju samo diskriminatorno ili proizvoljno postupanje u odnosu na njih. Međutim, kao što je Opći sud utvrdio u točki 38. pobijanog rješenja u predmetu T-268/10, rok za podnošenje tužbe koji je u ovom slučaju primijenjen na tužitelje i pri čemu nije uzet u obzir četrnaestodnevni rok predviđen člankom 102. stavkom 1. Poslovnika Općeg suda, primjenjuje se jednako na sve stranke koje su u istoj situaciji kao i tužitelji.

2. Analiza

69. Uvodno treba istaknuti da iz pobijanog rješenja u predmetu T-268/10 proizlazi da je Opći sud tužbu tužitelja odbacio kao nedopuštenu zbog nepoštovanja rokova, pri čemu je naveo da se četrnaestodnevni rok predviđen člankom 102. stavkom 1. njegova Poslovnika ne može primjenjivati izvan okvira njegova teksta na akte koji, poput akta u ovom postupku, nisu objavljeni u *Službenom listu Europske unije*, već isključivo na internetu⁴⁵, te je istaknuo da u predmetnom slučaju nije bilo moguće priznati nikakvu ispričivu zabludu⁴⁶.

70. Razlozi pobijanog rješenja u predmetu T-268/10 također su zahvaćeni pogreškama koje se tiču prava.

71. Valja istaknuti da ni Poslovnik Općeg suda ni Poslovnik Suda⁴⁷ ne sadržavaju odredbe istovjetne onima iz članka 102. stavka 1. Poslovnika Općeg suda, koje bi se osobito odnosile na objavu akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije na internetu.

72. Mnogo općenitije, valja utvrditi da zakonodavstvo Unije koje se odnosi na rokove za podnošenje tužbe ne sadržava nikakve odredbe koje uređuju objava akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije na internetu tako da je zadaća Suda popuniti tu prazninu jamčenjem prava na djelotvornu sudsku zaštitu⁴⁸ uz poštovanje općih načela prava i članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima⁴⁹, kako se tumači s obzirom na članak 6. stavak 1. i članak 13. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda potpisane 4. studenoga 1950. u Rimu.

45 — Vidjeti posebno t. 34. pobijanog rješenja u predmetu T-268/10.

46 — Vidjeti posebno t. 41. pobijanog rješenja u predmetu T-268/10.

47 — Vidjeti u tom pogledu članak 50. novog Poslovnika Suda, koji je odobrilo Vijeće Europske unije 24. rujna 2012., a koji je u osnovi sastavljen istim riječima kao i članak 102. stavak 1. Poslovnika Općeg suda. Vidjeti također iste odredbe članka 81. stavka 1. Poslovnika Suda Europskih zajednica od 19. lipnja 1991. (SL L 176, str. 7.).

48 — Vidjeti presudu od 28. veljače 2013., Preispitivanje presude Arango Jaramillo i dr./EIB (C-334/12 RX-II, t. od 40. do 46.).

49 — Vidjeti, među ostalim, presudu od 8. prosinca 2011., KME Germany i dr./Komisija (C-389/10 P, Zb., str. I-13125., t. 119.).

73. Točno je da iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava⁵⁰ u tom pogledu proizlazi, kao što je Sud na to jednom prilikom podsjetio⁵¹, da pravo na sud, unutar kojeg pravo na pristup sudu predstavlja poseban aspekt, nije apsolutno te ima ograničenja, posebno u pogledu pretpostavki dopuštenosti određene tužbe, u koje spada i određivanje prekluzivnog roka⁵².

74. Međutim, valja isto tako podsjetiti da, iako pojedinci trebaju očekivati da se pravila dopuštenosti zaista primjenjuju, ona moraju imati legitiman cilj i biti proporcionalna te ne smiju ograničiti pristup pojedinaca sudu na način ili u mjeri koji štete biti njihova prava⁵³. Primjena tih pravila ne smije ih spriječiti da koriste pravo na podnošenje dostupnog pravnog lijeka⁵⁴.

75. Upravo s obzirom na ta načela valja ispitati je li Opći sud mogao valjano odbiti uzeti u obzir četrnaestodnevni rok predviđen člankom 102. stavkom 1. njegova Poslovnika i slijedom toga proglasiti tužbu tužitelja nepravodobnom, a da im pritom ne prizna ispričivu zabludu.

a) Pitanje primjenjuje li se četrnaestodnevni rok na akte objavljene na internetu

76. U tom pogledu valja najprije primijetiti da je sam tekst članka 102. stavka 1. Poslovnika Općeg suda dvosmislen jer se u toj odredbi najprije općenito spominje objava akata, a zatim se, na kraju, navodi samo objava u *Službenom listu Europske unije*.

77. Slijedom toga moglo bi se, suprotno onomu što je presudio Opći sud, zaključiti da ta odredba ne uređuje izričito izračun rokova za podnošenje tužbe protiv „akata objavljenih u *Službenom listu Europske unije*”, već općenito izračun rokova za podnošenje tužbe protiv objavljenih akata, za razliku od akata o kojima je osobito obaviješteno. Preciziranje koje se odnosi na objavu u *Službenom listu Europske unije* bilo bi stoga takoreći uvjetno, predstavljalo bi ostatak vremena u kojemu internet nije postojao i u kojemu je objava određenog akta bila moguća isključivo u tiskanom izdanju *Službenog lista Europske unije*.

78. Sama tekstualna, intrinzična analiza te odredbe Poslovnika Općeg suda ipak se ne može smatrati dostatnom za davanje odgovora na načelno pitanje postavljeno u tom predmetu te je stoga u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda valja tumačiti vodeći računa o kontekstu u kojem je nastala i ciljevima koji se njome žele postići⁵⁵.

79. U ovom slučaju, četrnaestodnevni rok predviđen člankom 102. stavkom 1. Poslovnika Općeg suda temelji se na potrebi da svi pojedinci Europske unije imaju isti rok za podnošenje tužbe protiv akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije objavljenih u *Službenom listu Europske unije* koji ne počinje teći od datuma službene objave *Službenog lista Europske unije*, koji je obično naveden na svakom broju izdanja, već od datuma kada se može razumno pretpostaviti da je *Službeni list Europske unije* uistinu

50 — Vidjeti, među ostalim, Europski sud za ljudska prava, presude Pérez de Rada Cavanilles protiv Španjolske od 28. listopada 1998. (tužba br. 28090/95, *Zbornik presuda i odluka* 1998-VIII, stavak 44.), i Anastasakis protiv Grčke od 6. prosinca 2011. (tužba br. 41959/08, još neobjavljena u *Zborniku presuda i odluka*, stavak 24.).

51 — Vidjeti rješenje od 16. listopada 2010., Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Komisija (C-73/10 P, Zb. str. I-11535., t. 53.) te gore navedenu presudu Preispitivanje presude Arango Jaramillo i dr./EIB (t. 43.).

52 — Vidjeti rješenje od 17. svibnja 2002., Njemačka/Parlament i Vijeće (C-406/01, Zb. str. I-4561., t. 20.), kao i gore navedeno rješenje Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Komisija (t. od 48. do 50.).

53 — Vidjeti, među ostalim, presudu Europskog suda za ljudska prava Brualla Gómez de la Torre protiv Španjolske od 19. prosinca 1997. (tužba br. 26737/95, *Zbornik presuda i odluka* 1997-VIII, str. 2955, stavak 33.), i gore navedenu presudu Pérez de Rada Cavanilles protiv Španjolske (t. 44.).

54 — Vidjeti, među ostalim, presudu Europskog suda za ljudska prava S. A. „Sotiris i Nikos Koutras ATTEE” protiv Grčke od 16. studenoga 2000. (tužba br. 39442/98, *Zbornik presuda i odluka* 2000-XII, t. 20.), kao i gore navedenu presudu Anastasakis protiv Grčke (t. 24.).

55 — Vidjeti, među ostalim, presude od 24. listopada 1996., Eismann (C-217/94, Zb. str. I-5287., t. 16.), od 16. siječnja 2003., Maierhofer (C-315/00, Zb. str. I-563., t. 27.) te od 15. srpnja 2004., Harbs (C-321/02, Zb. str. I-7101., t. 28.).

dostupan, odnosno kada je stigao u sve države članice Unije. Sud je usto imao prilike odlučiti da se objava elektroničkog izdanja *Službenog lista Europske unije* ne može smatrati oblikom stavljanja zakonodavstva Zajednice na raspolaganje koji bi bio dovoljan za jamčenje toga da ono proizvodi učinke prema trećima⁵⁶.

80. Taj je četrnaestodnevni rok trebao jamčiti jednako postupanje u odnosu na sve pojedince Unije, uzimajući u obzir samu funkciju gore navedene objave. On na neki način stoga predstavlja fiksno razdoblje mirovanja koje jamči poštovanje općeg načela jednakosti prava Unije u području sporova za poništenje akata.

81. Slijedom toga, sama činjenica da je predviđena objava akata na internetu ipak ne daje mogućnost „zanemarivanja” četrnaestodnevnog roka predviđenog člankom 102. stavkom 1. Poslovnika Općeg suda. Nasuprot tomu, budući da ne postoji izričita odredba o objavi akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije na internetu, tu odredbu valja tumačiti u smislu da navedeni rok, uz poštovanje općeg načela jednakosti te zbog nepostojanja uvjerljivih razloga za suprotno⁵⁷, treba smatrati primjenjivim na izračun rokova za podnošenje tužbe protiv svih objavljenih akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije, neovisno o načinu objave.

b) Ispričiva zabluda

82. U svakom slučaju te izvan okvira tog tumačenja *pro actione* odredaba članka 102. stavka 1. Poslovnika Općeg suda, zadaća je Općeg suda ocijeniti moguću ispričivu zabludu tužitelja uzimajući u obzir sve okolnosti predmetnog slučaja.

83. Naime, iako je točno da izraz „ispričiva zabluda” obuhvaća iznimne okolnosti u kojima se, među ostalim, predmetna institucija ponašala na način koji sam ili u odlučujućoj mjeri može izazvati prihvatljivu zbuđenost kod pojedinca koji je u dobroj vjeri i koji je dokazao svu dužnu pažnju koja se zahtijeva od uobičajeno obaviještenog gospodarstvenika⁵⁸, Sud je ipak pojasnio⁵⁹ da se taj izraz ne može ograničiti samo na taj primjer te da može proizlaziti iz raznih iznimnih okolnosti⁶⁰.

84. Opći je sud u ovom slučaju odlučio da se zabluda tužitelja „temelji na pogrešnom tumačenju članka 102. stavka 2. ili članka 101. stavka 1. [Poslovnika Općeg suda]”, koje ne stvaraju poteškoće pri tumačenju.

85. Međutim, iako je točno da je Sud u rješenju koje je naveo Opći sud⁶¹ presudio da zakonodavstvo koje se odnosi na rokove za podnošenje tužbe nije posebno teško tumačiti, Sud se usredotočio samo na načine izračuna tih rokova. Iz tog se jednog rješenja nije moglo zaključiti da je pitanje izračuna rokova za podnošenje tužbe protiv akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije objavljenih isključivo na internetu bilo savršeno jasno i nije ostavilo mjesta nikakvoj razumnoj sumnji.

86. Opći sud je zbog činjenice da ne postoje izričite odredbe i konkretna sudska praksa u vezi s načinima izračuna rokova za podnošenje tužbe protiv akata institucija, tijela, ureda i agencija Unije objavljenih isključivo na internetu trebao uzeti u obzir sve okolnosti u tom predmetu kako bi s obzirom na pravo na djelotvornu sudsku zaštitu ocijenio uvjete za utvrđenje ispričive zablude.

56 — Vidjeti gore navedenu presudu Skoma-Lux (t. od 47. do 50.).

57 — Vidjeti presudu od 5. travnja 1979., Orlandi/Komisija (117/78, Zb. str. 1613., t. 10. i 11.).

58 — Vidjeti presudu od 15. prosinca 1994., Bayer/Komisija (C-195/91 P, Zb. str. I-5619., t. 26.), od 27. studenoga 2007., Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret i Akar/Komisija (C-163/07 P, Zb. str. I-10125., t. 36.), od 14. siječnja 2010., SGAE/Komisija (C-112/09 P, Zb. str. I-351., t. 20.), kao i gore navedenu presudu Internationale Fruchthandels-Gesellschaft Weichert/Komisija (t. 42.).

59 — Vidjeti gore navedenu presudu Bayer/Komisija (t. 26.).

60 — Vidjeti gore navedeno rješenje SGAE/Komisija (t. 29.).

61 — Vidjeti gore navedeno rješenje Njemačka/Parlament i Vijeće (t. 21.).

87. Opći sud je zbog dvosmislenosti teksta članka 102. stavka 1. njegova Poslovnika te činjenice da je dužna pažnja kojom su tužitelji smatrali da trebaju ostvarivati svoje pravo na podnošenje tužbe bila sankcionirana rješenjem donesenim istog dana kad je njihova tužba proglašena nedopuštenom zbog prijevremenosti, trebao u predmetnom slučaju priznati ispričivu zabludu.

88. Slijedom toga, Opći je sud počinio pogrešku koja se tiče prava u pogledu tumačenja članka 263. stavka 6. UFEU-a i članka 102. stavka 1. svojega Poslovnika kada je zaključio da je tužba za poništenje koju su tužitelji podnijeli protiv odluke ECHA-e o uvrštenju akrilamida na popis identificiranih predloženih tvari bila nepravodobna i da ta nepravodobnost nije bila obuhvaćena ispričivom zabludom.

89. Slijedom toga, pobijano rješenje u predmetu T-268/10 valja ukinuti, a predmet vratiti Općem sudu kako bi odlučio o ostalim tužbenim razlozima i argumentima koje su istaknule stranke, pri čemu valja istaknuti da će navedenu tužbu zbog litispendencije trebati odbaciti kao nedopuštenu ako tužba u predmetu T-1/10 vraćenom Općem sudu bude proglašena dopuštenom.

IV – Zaključak

90. Slijedom toga, predlažem Sudu da odluči kako slijedi:

U predmetu C-625/11 P:

1. Ukida se rješenje Općeg suda Europske unije od 21. rujna 2011., PPG i SNF/ECHA (T-268/10).
2. Predmet se vraća Općem sudu Europske unije na ponovno suđenje.
3. O troškovima će se odlučiti naknadno.

U predmetu C-626/11 P:

1. Ukida se rješenje Općeg suda Europske unije od 21. rujna 2011., PPG i SNF/ECHA (T-1/10).
2. Predmet se vraća Općem sudu Europske unije na ponovno suđenje.
3. O troškovima će se odlučiti naknadno.